

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

WIERSZ DAKTYLICZNY

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

DAKTYL to trzysylabowa stopa z akcentem inicjalnym, czyli stopa o budowie: sylaba akcentowana – sylaba nieakcentowana – sylaba nieakcentowana [Sss]. Wyrazy o takiej budowie akcentowej niemal nie występują w polszczyźnie, dlatego w wierszach daktylicznych granice zestrojów akcentowych z reguły nie pokrywają się z granicami stóp. Z tego samego powodu częstym zabiegiem jest stosowanie kataleksy. KATALEKSA to nienaruszające budowy rytmicznej wersu pozbawienie ostatniej (przed średniówką lub w klauzuli) nieakcentowanej sylaby w stopie. Gdy stopa jest niepełna, bo brakuje jednej nieakcentowanej sylaby to jest to kataleksa, a gdy brakuje dwóch nieakcentowanych sylab to jest to podwójna kataleksa. Nasz – przykładowy, zamieszczony poniżej – trójstopowiec daktyliczny nie jest wierszem katalektycznym, każdy wers bowiem da się podzielić na trzy pełne daktyle. Pamiętajcie, że o tym, czy wiersz jest wierszem, nie decyduje to, czy jego wersy się rymują. Wiersz może być WIERSZEM BIAŁYM, czyli całkowicie pozbawionym rymów.

Pięć tchórzofretek rozgląda się,
Cztery kaczęta zwiedzają wieś,
Trzy zimorodki stosują przemoc,
Dwie świnki morskie zjadają nać,
Jeden karaluch ucieka gdzieś.